

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kalnoky — Banffy.

Ogerski ministerski predsednik Banffy je s svojim odgovorom na Terenyjevo interpelacijo povzročil veliko zmešnjavo. Ministerski predsednik je govoril v zbornici poslancev s tako odločnostjo, da bi bil vsakdo mislil, da se z njim ne vjema le minister vnanjih stvari grof Kalnoky, temveč tudi vladar sam. Take stvari se ne vlačijo v parlamentu tako lahkomisljeno na dan. Da niso pravočasno zavrnil barona Banffyja, gotovo bi njegov govor bil močno uplival na gospodsko zbornico, mnogi magnatje bi se ne bili več upali ustavljati ogerski vladi, ko bi bili sodili, da je ministerski predsednik našel tako oporo na Dunaju.

Ministerski predsednik je pa imel tudi nekaj upanja, da se mu vsa stvar posreči. Omenili smo že, da je grof Kalnoky igral v tej stvari jako dvoumno ulogo. Ogerska vlada je bila takoj naznanila grofu Kalnokyju, da se jej dozdeva, da je papežev nuncij prestopil dovoljeno mejo. Grof Kalnoky je odgovoril, da bode že kaj storil v tej stvari, ako je zares taka. O tem odgovoru se je posvetoval ministerski svet in vsi ministri, ne le baron Banffy, so odgovor tako tolmačili, da se grof Kalnoky vjema z Banffyjem. Grof Kalnoky je bil začasno o vsem poučen in bi bil lahko interpelacijo preprečil, da je imel resno voljo. Tega pa ni storil.

Kalnoky sam se ni čutil v tej stvari popolnoma nedolžnega, kajti drugače bi ne bil precej dal ostavke, ko je zvedel za Banffyjev odgovor, temveč bi bil počakal, da se stvar pojasni. Sicer je pa minister Kalnoky tudi hitro poskrbel da Banffyja spravi v največjo zadrego in ga prisili, da odstopi. V „Bolitishe Correspondenz“ je lastnoročno spisal neko jako osorno izjavo, v kateri grofu Banffyju očita, da njegov odgovor ni povse resničen, da pred vsem se on ne vjema glede Agliardovega postopanja z njim, ker še ni dobil vseh potrebnih dokazil, in da še ni storil sploh nobenih korakov v Rimu. Potem očita Banffyju, da ne pozna diplomatičnega postopanja, ako je sodil iz njegovih dopisov, da se strinja z njim. Kakor se je svet čudil Banffyjevim izjavam proti papeževemu nunciju, ravno tako se je sedaj čudil, da je minister vnanjih stvari tako okreal načelnika ogerske vlade. Blizu

jednako četudi nekoliko blažnejše pojasnilo o tej zadevi je prinesel „Fremdenblatt“.

Višje smo rekli, da je Banffy imel nekaj upanja, da se mu namen posreči. On namreč dobro ve, da bode težko sestaviti novo vlado na Ogerskem. Liberalna stranka je sedaj z Banffyjem solidarna in vsaka vlada iz njene srede bi stavila jednake pogoje, kakor jih je stavil Banffy. Drugih strank je pa težko katera sposobna za vlado. Nekater nimajo upanja dobiti večino, druge pa zaradi pretiranih državnopravnih nazorov ne morejo prevzeti vlade.

Poleg tega je pa pomisliti, da Madjari že dolgo brepene po tem, da tudi v unanijih stvareh zadobe večjo samostojnost. Liberalni stranki ne bode težavno, če pojde v opozicijo, v tem oziru še bolj razvneti Ogre, posebno če bode lahko kazala, da sedanja uprava ne more ovirati vmešavanja drugih diplomatičnih zastopnikov v ogerske notranje stvari.

Vzlic temu more se Banffyjevo postopanje imenovati skrajno lahkomisljeno, pa tudi netaktno. Previdnost in taktnost je zahtevala, da bi odgovor na tako interpelacijo se bil sestavil v popolnem sporazumljenju z grofom Kalnokyjem. Baron Banffy bi bil tudi moral pomisliti, da je naša monarhija po večini katoliška in je zatorej o papeževem zastopniku treba jako dostojno govoriti.

Baron Banffy je bil potoval še na Dunaj in bil nedeljo vzprejet v avdijenci pri cesarju. Podrobnosti o tej avdijenci nam niso znane, le toliko vemo, da ni imel prilike, da bi dal ostavko.

Kolikor posnemamo iz seje ogerskega državnega zbora v ponedeljek, se je doseglo po posredovanju uplivnih krogov nekako porazumljenje mej ogerskim ministerskim predsednikom in ministrom unanijih stvari. Baron Banffy je prečital pismo Kalnokyjevo, po katerem je mislil, da ima pravico oddati omenjeno izjavo v zbornici poslancev. Kalnokyjevo pismo je zares diplomatično jako zavito in iz njega vsakdo lahko posname, kar mu ravno ugaja. Res da v posamičnostih se to pismo ne ujema s tem, kar je Banffy povedal, a v glavnem pa vender potrjuje, da je papežev nuncij prekoračil dovoljene meje, če je res tako postopal, kakor je poročal baron Banffy in kakor so poročali razni listi.

Stvar je za sedaj poravnana, a gotovo ne za dolgo. Govori se, da se grof Kalnoky faktično pritoži proti nunciju v Rimu. Avstrijska konservativna stranka je tudi že začela se mešati v to stvar in stavila neko interpelacijo. Kriza se je le odložila, ker na Dunaju v sedanjem težavnem položaju ne žele dvojne krize. Dolgo pa ne bode trpelo, da se zopet pojavi kriza, kajti misliti ni, da bi mogla Banffy in Kalnoky še dolgo skupno delovati, kajti mej njima ni več potrebnega zaupanja. Kadar pa pride sedaj kriza, ne bode več navadna, temveč bode kriza sistema. Liberalna stranka na Ogerskem vedno bolj kaže, da ni več zmožna za vlado. Dvomit ni, da ne bode več dolgo vladala. Kaj pride za njo, še danes ni moč ugibati, a Slovan za madjarskimi liberalci gotovo ne bode žaloval.

Katastrofa.

Darila.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Gospod Ivan Hribar, ravnatelj banke „Slavije“ v Ljubljani 107 gld., katere sta poslala: gospod Vekoslav Legat v Celovcu kot drugi prispevek koroških Slovencev 100 gld. in gospod Davorin Dobnik, računski podčastnik v Pulju, zbirko 7 gld.; hranilnica v Ischlu 200 gld.; mestno županstvo v Kraljevem Dvoru na Českem zbirko 262 gld. 35 kr.; županstvo mesta Beroun na Českem 50 gld.; gospoda Maks Kos in Anton Rupert v Krškem zbirko 21 gld. 20 kr.; gospod Kristo Kurajica učitelj v Gružu v Dalmaciji, mej svojimi učenci nabran znesek 17 gld. 70 kr.; tržko županstvo v Marenbergu na Štajerskem 26 gld. 50 kr.; občanska založna v Zabregu na Českem 10 gld.; okrajni zastop v Kralj. Vinogradih na Českem 200 gld.; trdka L. Chiozza & Comp. v Červinjanu 100 gld.; gledališki ravnatelj gospod Albert Schiller v Pulju 30 gld.; administracija „Edinosti“ v Trstu nadaljno zbirko 181 gld. 4 kr.; gospod Ludovik Hinterschweiger v Welsu 33 kilo masla, 1560 jajec in 1 zaboj obleke; gospod Jurij Holzer v Welsu 1 vrečo moke; gospod Josip Gruber, pekarski mojster v Opatiji, vnovič 3 vreče kruha.

Pomočni odbor za Ljubljano in okolico nam javlja: Tukajšna trdka Fran Ksav.

Listek.

Povracilo.

(Povest V. P. Želihovske. Iz rusčine preložil J. Mandelj.)
To je bilo v štiridesetih letih, ko je Rusija bila še obdana s kitajskim zidom.

Noč je bila tiha, a polna hudournih oblakov. Oblaki so se dvigali in polagoma zbirali. Zvečer se je solnce skrilo v temnorudečih oblakih; sedaj o polnoči prilezli so do vzhoda in zakrili vse nebo.

Pokrajina je bila zapuščena, a v to otožno noč kazala se je še bolj neprijetno in divjo.

No, ne taka zdela se je jedinemu popotniku, brzo jahajočemu proti lesu. Kakor vihra je jezdil, in zdelo se mu je, da ga žival nese po zraku, da krog njega vse blišči, cvete in poje — tak radosten svit, take rajske pesmi bile so v njegovi duši.

Bil je srečen!

Krasen, mlad, zdrav, svoboden, brezskrben — uznal je ravnokar od ljubljenske, da i ona njega ljubi, in vračal se je domov, zaročivši se z njo vpričo njenih roditeljev. Poln radostnih nadej, poln sladkih mislij, zaverjen v jutrišnji dan, občutil je že naprej radost bliskega svidenja in srečo dolge, jasne bodočnosti.

Kraj borovega gozda ustavil je konja...

V spomin blisnila mu je otožna slika in srce se mu je seželo.

Bil je dober, velikodušen in srečen; to so bili trije mogočni činitelji, da ni vstajala slika njegovega siromašnega bratranca, tovariša in prijatelja detstva v duhu nevolje in zbežanosti, v kateri sta se nedavno ločila, ampak v duhu sprave, miru in dobrohotnosti, katere je bila prepolna njegova duša.

Sklonivši glavo pod uplivom lastno srečo begajočih mislij, jahal je jezdec leno po gozdni stezi. Ne daleč pred njim svitala se je dolina in za dolino breg, kjer je stalo njegovo rodno bivališče. Počasi se je pomikal iz temote gostega borovja k svitu, k rodnemu gnezdju svojih prednikov, katero je v to minuto osvetljevala luna, prerivša se skozi oblake, ter premišljal, je-li istinit dogodek, naključivši se nekoliko dnij nazaj, ko je prijatelj in bratranec njegov prebledel, ves zbežan hitro oddaljil se, češ, da je bolan, ko mu je le-ta povedal, da ljubi njo. Kaj velja, ko bi i on njo ljubil? O, to bi bilo strašno!...

Nadejam se, z vso dušo nadejam se in prosim Boga, da bi tako ne bilo! Da bi je on vender ne

ljubil! Je-li malo lepih deklet? Kaka sreča, da bi se bil jaz zmotil, in da on ni odšel od mene v smrtne izmučenji, ko sem jo imenoval. No, potem bi ne bil odšel in vse te dni skrival se, da ni v najini vzajemni ljubezni njegova končna nesreča.

Svit belih sten na gori predramil je njegovo premišljevanje in v novo objelo ga je sladostno, opojno čustvo sreče in vse je pozabil pri misli: Evo, tam moj dom... nje dom! Najina bodoča sreča...

Nakrat pa je blisnilo pred njim blede lice, zagrmel je strel. Konj odskoči v stran, posadi jezdec na zemljo, in preplašen beži sam domov.

Mladenič je stal na zemlji umirajoč... Jedin ta hip končal je vse njegove zemske nadeje in svest si je bil tega...

S tiho bolestjo v srci, oblit s krvjo, z žalostjo in strahom v zapuščajoci ga zavesti, osredotočil je vse misli na vprašanje: Kaj znači to?... Zakaj to?... Komu je prišlo na misel vzeti njemu življenje, vzeti njemu srečo, ki se je jela komaj razcvitati?

Z ugašajočim pogledom iskal je počasi svojega neusmiljenega sovraga... Nekdo je stal nepremakljivo ob deblu stare jelke; ali mesec se je

Souvan izročila je danes pomočnemu odboru v Ljubljani kot vseh svojega privatnega dosedanjega nabiranja lepo svoto 4150 gld.!

Uredništvo našega lista so poslali: Veselični odsek „Posojilnega in konsumnega društva v Rojanu“ pri Trstu 110 gld. 1 kr. (po g. J. Piščancu) s pristikom, da se dalnji darovi odpošljejo, kader se nabere večja vsota in željo „da bi Ljubljana po prestani hudi skušnji vzrasla tim lepša in ponosnejša!“ — Tamburaši v St. Pavlu v Savinjski dolini 75 gld. 12 kr. kot čisti dohodek koncerta prirejenega v kljub slabemu vremenu vstevši v to svoto onih 7 gld. 74 kr., katere sta hvalevredni dve učenki gđni. Olga Zanijerova v St. Pavlu in Mila Šircarjeva iz Griž nabrali mej koncertom in izročili tamburašem. — G. Josip Vidic, nadučitelj v St. Pavlu v Savinjski dolini 11 gld., nabrane na Škorjančevi gostiji mej svati. — Skupaj 196 gld. 13 kr.

Komis. pregledovanje posloplj.

Glasom komisijskih zapisnikov treba je nadalje podreti: hišo Mateja Vrbiča ob cesti v mestni log št. 3. in hišo Ivana Tomca tudi ob cesti v mestni log št. 1. in sicer obe takoj; celo hišo Ivana Bavdeka na Stolbi št. 6. in celo hišo grofice Sermage na Stolbi št. 8.; celo hišo (razven sprednje sobe) Frančiške Sič v Vogeljih ulicah št. 3.; hiša Frančiške in Uršule Goršič v Vogeljih ulicah št. 5. je tako poškodovana, da jo je treba podreti, ker bi rekonstrukcija bila predraga; isto velja o hiši Jakoba Sonca v Cerkvenih ulicah št. 25.

Zgradba barak.

mestnih in privatnih, se marljivo nadaljuje, žal, da jih je vedno še premalo. Tudi v sinočni seji permanentnega odseka dovolilo se je raznim zasebnikom, da si smejo na mestnem svetu zgraditi lastne barake. Gostilničarju Andreju Zalarju, kateri je deložiran iz porušene Premkove hiše v Gradišči, dovolilo se je, da si sme zgraditi barako „pred igriščem“ ter tam začasno nadaljevati svoj obrt. Nekaterim siromašnim prositeljem dovolil je odsek potrebne deske za zgradbo barake, ki pa seveda ostanejo mestna lastnina.

Barake za pohištvo.

Na Ledini postavila se bode te dni velika baraka, kjer bodo deložirane stranke lahko varno spravile svoje pohištvo, katerega ne morejo vzeti s seboj v one barake, ki so namenjene le za stanovanje. Ker pa se število deložiranih strank od dne do dne silno množi, pač ne bode zadostovala jedna, četudi ogromna baraka za pohištvo. V sled tega se je permanentni odsek izrekel za to, da se zgradi več barak za pohištvo, ki naj bodo nameščene v raznih delih mesta.

Pijonirji odidejo.

Ker so sedaj najnujnejša varnostna dela izvršena in vzlasti vsa erarna poslopja za prvo silo zavarovana, vrneta se obe kompaniji pijonirjev zopet v Ptuj. Priznati se mora, da so vrli pijonirji vestno storili svojo dolžnost. Žal, da je težavna njih služba zahtevala tudi svojo žrtev ter je Hrvat Bajs našel smrt pri postavljanju barak, dočim je nek drug pijonir pri isti priliki bil težko ranjen. Prebivalstvo ljubljansko ohranilo bo vrlim pijonirjem, ki so mu v težki uri prihiteli na pomoč, hvaležen spomin.

skril, postala je tema hujša od prej; umirajoči ni mogel spoznati, kdo je bil ubijalec.

Kar se razlegne strašno gromenje treska, in jarki blisk ožaril je prestopnika. Ranjenika dvignila je neka tajna moč in podprl se je na lakti: izumljenje, obup in strah izrazil se je na njegovem licu in vzkriknil je:

Ti? ... Ti ... ubil si mene? ... Zakaj? Mesto odgovora, pal je ubijalec na kolena in plakaje sklonil se nad umirajočim.

Odpusti! ... Odpusti mi! je šepetal.

Odpusti! Nisem hotel ubiti tebe, ampak sebe... Jaz jo ljubim ... Ljubil sem jo že davno!

Hripav vzdih izvil se je iz prsi umirajočega, ob jednem vžil se je potok krvi po travi. Glava njegova je omahnila na zemljo in nad njim sklonjeni človek mislil je že, da pred njim leži mrtič. A ta je odprl oči in razločno spregovoril:

Ti si mi vzel življenje, ko nisem še okusil sreče, toda tudi ti ne boš nikdar popolnoma srečen! Moj spomin te ne zapusti na veke ... Bojim se, da ti ta še samo življenje vzame.

Grozen ropot groma zaglušil je poslednja slova, poslednji predsmrtni stok ubitega. Ubijalec je pobegnil ...

(Dalje prih.)

Kaj je z dohodnino za leto 1895.?

To vprašanje je postalo pereče mej ljubljanskim prebivalstvom. Napovedi o čistem dohodku, ki bode podlaga za odmero dohodnine l. 1895., vložile so se bile januarja in februarja meseca pravilno tako, da so se izpovedali čisti dohodki v l. 1894., 1893. in 1892. Od povprečnega zneska je pa odmeriti dohodnina za to leto. Tako veleva zakon. Če je bil kedaj ta zakon malo primeren, je to sedaj za ljubljanske razmere. Letošnji čisti dohodek pri ljubljanskih obrtih bode = 0. A vendar naj se odmeri dohodnina po primeri prejšnjih treh let? To bi bil naravnost kuriozum, katerega bi moralo po zakonu izvršiti tukajšnje davčno oblastvo, ki ima, kakor rečeno, že pred sabo davčne napovedbe in tudi mnenja zaupnih mož. Da se to ne zgodi, treba je kompetentne, primerne protiakcije, kakeršna se je na pr. že sprožila proti drugim davkom. Mudi se zanjo, da ne bode primorano davčno oblastvo izdati plačilnih nalogov ne gledé na katastrofo. Občinstvo pa opozarjamo na to, naj, ker plačilni nalogi še niso izdani, ugovarja proti mnenjem zaupnih mož, da bode vsaj tako davčno oblastvo imelo zakonito priliko, ozirati se na sedanje stanje davkoplačevalcev.

„Ring“ stavbenih podjetnikov.

Našli so se razni podjetniki, ki se hočejo okoristiti z nesrečo, ki je zadela naše mesto in zlasti hišne posestnike. Kakor se nam od zanesljive strani poroča, sklenili so tukajšnji in neki drug stavbeni podjetniki „ring“, kateri naj kar diktuje cene za stavbena dela, ter se je na primer dnevna mezda za laškega zidarja določila z 2 gld. 80 kr., in z rezijsko vred na 3 gld. 36 kr., dočim so taki zidarji prej dobivali po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 50 kr., in so podjetniki delavcem tudi sedaj le nekaj malega primaknili, ves drugi hišnim gospodarjem iztisnjeni opomni dobiček pa naj se steka v žepe stavbenim podjetnikom? Mi stavbenim podjetnikom gotovo privoščimo pošten zaslužek, ali postopanje „ringa“ odločno obsojamo. K sreči najdejo pa se tudi možje, ki bodo zasnovali „proti-ring“ in oglasilo se je tudi že nekoliko vnanjih stavbenih podjetnikov, ki bodo delavce dobili s Češkega in od drugod ter se držali tukajšnjim razmeram primerne cen. Mestnega zastopa dolžnost pa je, da temu „proti-ring“ po mogočnosti gre na roko. Na ta način prihranile se bodo že itak hudo prizadetim hišnim gospodarjem lepe svote.

Hišnim posestnikom na uvaževanje.

Kakor se po poizvedbah komisij kaže, treba bode mnogo hiš podreti in mnogo temeljito popraviti ter prezidati. To bode stalo ogromno denarja. Hišnih posestnikov je pa velika množina zadolžena tako močno, da pri vsi podpori, ki se jim obeta, nimajo dosti poguma lotiti se dela. Tudi stavbinski podjetniki nimajo veselja riskirati svoj denar pri tacihi hišah, ki so s hipotekami čez in čez obložene. Kaj lahko se zgodi, da taki hišni posestniki, ki so že dosedaj viseli v zraku, izgubé pogum popolnoma in prodajo svoje razvaline — hišnim špekulantom. Kakor črni vrani na bojnem polju, tako se javljajo na razvalinah ljubljanskih špekulanti, iskaje si svoe žrtve. Ako se dajo posestniki preslepiti, da prodajo svoja zemljišča, oziroma hiše špekulantom, potem izgubi domače ljudstvo tla v lastni domovini in nekdanji posestniki bodo gostači bogatih špekulantov. In kaj bode konec? Ljubljana bode dobila na zunaj sicer lepo lice, dobila bode lepe hiše in palače, a vse bogatstvo skupljeno bode v nekoliko rokah, večina prebivalstva bode pa — proletarijat. V časih socijalnega preobrata bil bi to jako nevaren moment. Dosedaj je bil v Ljubljani važni srednji stan materijelno primeroma dobro podprt. Tu ni bilo ni prevelike revščine, ni prevelikega bogatstva. Sedaj se lahko vse preobrne: Posestvo hiš skupilo se bode v nekaj rokah in delavni srednji stan bode na dosedanji svoji posesti — kolonist.

Ni treba nam daleč iti. Poglejmo samo v bližnja italijanska mesta. Kaj vidimo tam? Na jedni strani ogromna premoženja, na drugi revščino, o kakeršni v Ljubljani še pojma nimamo. Jednako se razvije kaj lahko tudi pri nas v Ljubljani, ako se to kakor hitro mogoče ne prepreči.

Da se ognemo tej nesreči, je treba, da se hišni posestniki sami lotijo dela. V drugih krajih so po velikih elementarnih neizgadah hišni posestniki osnovali društva, ki so uredila solidarno postopanje vseh hišnih posestnikov in potom društve-

nega odbora mestni in državni gosposki javljala želje in prošnje. Na ta način se je najhitreje in sistematično delovalo. Morda bi tudi pri nas kazalo delovati po tem vzgledu.

Ustanovitve centralnega društva ljubljanskih hišnih posestnikov je najlažje mogoča, ako se mesto razdeli na več okrajev. Vsak okraj naj izvoli iz hišnih posestnikov tistega okraja poseben odbor. Ti odbori volijo vsak iz svoje srede jednega ali dva člana in ti delegati vseh okrajev se konstituirajo kot centralni odbor hišnih posestnikov ljubljanskih.

Posredovanjem tega centralnega odbora bi hišni posestniki občevali z javnimi oblastmi, za katere bi bil ta organ pri sedanjih razmerah velike koristi. Naj bi hišni posestniki uvaževali ta dobrohotni nasvet.

Ljudska kuhinja.

V ljudski kuhinji se je dne 7. t. m. razdelilo 699 porcij, dne 8. t. m. pa 765 porcij juhe, mesa, prikuhe in kruha.

Za učitelje na deželi.

Iz učiteljskih krogov se nam piše: V sled grozne katastrofe, ki je zadela našo deželo, spominjali so se časopisi do sedaj skoraj vseh stanov, kje in kako naj se jim pomaga, le učiteljev z u n a j Ljubljane se do sedaj nihče ni spomnil. Da je učiteljstvo v okolici Ljubljanske, v Kranjskem in Kamniškem okraji grozovito prizadeto, ne more nihče tajiti. Šole so nekatere popolnoma podrtje, učitelji s svojo rodbino deložirani in morajo v gostilni hrano iskati. In to stane za rodbino mnogo denarja. Mnogi so postali v sled velike bede, ki je zavládala v njihovej družini, popolnoma apatični. Bomo li dobili kaj podpore ali ne, vprašajo jeden drug drugega? Prepričani smo, da dežel. zbor tudi nas ne bode pozabil, kakor do sedaj slav. dež. odbor tudi deželnih uradnikov ni; in ali nismo mi tudi deželni uradniki? Nujno bi bilo želeti, da bi slav. dežel. odbor takoj nakazal učiteljem draginske doklade, kajti „kdor hitro da, dvakrat da“ pravi prislovica.

„Nar. čitalnica“ in „Prost. gasilno društvo“ v St. Petru na Krasu

priredita v nedeljo 12. maja 1895 v prostorih hotela „Pri južni železnici“ v korist po potresu poškodovanim prebivalcem stolnega mesta Ljubljane in okolice veselico z jako zanimivim vzporedom. Vstopnina za osebo 50 kr., za družino 1 gld. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pri veselici sodeluje iz prijaznosti novo osnovani moški in mešani zbor „Pivskih pevcev“. Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejmejo.

„Veselični odsek Rojanskega pos. in kons. društva“

priredil je minolo nedeljo lepo veselico v korist Ljubljani. Petje „Samoboru“, „Srcu“ in „Planinska roža“ izvajalo se je izborno ter so se vse točke morale ponavljati. Gđna. Mikelič je jako sočutno deklamovala Stritarjevo „Slovensko Lizbono“ in „Slovinci! bratom v pomoč!“ ter žela mnogo pohvale. Igrala se je šaloigra „Krojač Fips“ povoljno in koncem bilo je šaljivo srečkanje. Čistega dobička prinesla je veselica 220 kron 2 stot., ki so se odposlali našemu uredništvu.

Gradec za Ljubljano.

Vzpored dobrodelnega koncerta, ki se bo vršil 13. maja t. l. ob 7/8. uri zvečer na korist deželnega glavnega mesta Ljubljane in njene okolice v Štefanijini dvorani v Gradcu s prijaznim sodelovanjem gospe M. Kuscharjeve in gospice M. Freudenreichove, gospodov: J. K. Tertnika, dvornega opernega pevcu v Drazdanih, B. pl. Vulakovića, opernega pevcu v Düsseldorfu, drda, med. Bele Stuhca in N. Albinija, gledališnega pevovodje, dalje akademskih društev „Bulgarija“, „Hrvatska“, „Ognisko“, „Srbadija“ in „Triglav“ ter godbe c. in kr. 7. pešpolka: 1. Benj. Ipavic: Uvod k operi „Teharski plemiči“, vojaška godba pod vodstvom g. kapelnika Fridricha. 2. a) Nedvéd: „Pogled v nedolžno oko“, b) Vilhar: „Mrtva ljubav“, poje g. Trtnik s spremljevanjem g. Albinija. 3. a) Chopin: Polonaise, cismoll, b) Schubert-Liszt: Soirées de Viennes, gospa Kuscharjeva. 4. Zajc: a) „Domovini i ljubavi“, b) „Vir“, poje gospica Freudenreichova s spremljevanjem orkestra. (Dirigent: g. iur. Gojimir Krek) 5. Vilhar: „Slovo“, za bariton solo, moški zbor in orkester, g. Stuhac, dijaški zbor in vojaška godba (Dirigent: g. G. Krek). 6. Smetána: Fantazija iz opere „Prodana nevesta“, vojaška godba pod vodstvom g. kapelnika. 7. Zajc: a) „Večerna

Dalje v prilogi.

pjesma“, b) „Utjeha“, poje g. Vulaković s spremljevanjem g. Albinja. 8. Majer: „Hrvatsko prelo“, Slov.-hrv. tamburaški zbor (Dirigent: g. med. Ivkanec). 9. E. H. Méhul: Recitativ in napev iz opere „Jožef in njegovi bratje“, poje g. Trtnik s spremljevanjem g. Albinja. 10. Zajc: Dvospev in vojna pesem iz opere „Nikola Zrinjski“ s spremljevanjem orkestra, gospica Freudenreichova, g. Vulaković, dijaški zbor in vojaška godba. (Dirigent: g. G. Krek). Bösendorferjev koncertni glasovir je g. Fiedler z ozirom na dobrodelni namen brezplačno prepustil. Cene za sedeže: Circle-sedež 2 gld. za porni sedež I. razred 1 gld. 50 kr., II. razred 1 gld.; sedeži na galeriji I. vrsta 1 gld., II. vrsta 80 kr.; vstopnina 50 kr. Vstopnice dobivajo se v prodajalnici g. Tendlerja v Gosposki ulici in zvečer pri blagajni. Blagodušna preplačila se hvaležno vzprejemajo in se bode vzprejem v dnevnih listih javno priobčil; morebitna druga darila naj se blagovolijo poslati blagajniku g. Franu Hrašovcu, Technikerstrasse šte. 7.

Hrvati za Ljubljano.

Pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu priredi dne 11. t. m. v Schneiderjevi restavraciji koncert na korist po potresu ponesrečenim Ljubljancem. Pele se bodo samo slovenske skladbe. V Zagrebu bodo torej ta teden v štirih dneh tri zabave na korist Ljubljancem, namreč dva koncerta in velika ljudska veselica, s katerimi bodo Hrvati pokazali svoje simpatije do nesrečnih bratov Slovencev. Posebno za ljudsko veselico se kaže v vseh krogih živo zanimanje in je pričakovati lepega dohodka. — Glavarstvo občine Kastav je razposlalo na vsa sosedna županstva naslednji oklic: Znato će biti svima da grad Ljubljana usljed potresa jest neizmierno oškodjen i bi reći posvema unišćen. U tako velikoj nesreći dužnost svakog kršćana jest priskočiti u pomoć. Na hiljade i hiljade naroda ostalo je bez kućišća a nevolja jest tako velika, da svako najtvrdje srce bi se smilovalo. Za ublažiti tu veliku nesreću, po celoj Austriji sabira se milodari na korist stanovnika grada Ljubljane. Puk kastavski pokazao se je uvijek u takvih prilikah milosrdnog srca i pokazati će se i sada, da svomu bratskomu narodu pomože. Izvolite s toga, gosp. župane, oglasiti ovo u vašoj županiji pozivom, da svaki obćinar, koji želi dati koji novčić u ime milodara, da ga dade Vam i upišite ime, pridjevnik, kuće broj i svotu darovatelja u priležeci izkaz i taj izkaz sa dobljenim novcem izvolite čim prije izručiti ovoj obćinskoj blagajni, da se ga pošalje tamo, gdje ga trebaju kao duša raja.

Prevoje. Pred par meseci komaj zadel je našo občino hud udarec s tem, da se je ubil pri cerkvi v Št. Vidu veliki zvon, in že je prvi sledila druga še mnogo hujša nesreča — potres. Naša občina ni velika, tem manj pa bogata — in sedaj pa dve nesreči ob jednom. Stolp, v katerem bi se morali že kmalu obesiti novi zvonovi, je po izjavi gosp. nadinženirja tako poškodovan, da se ga mora nekaj podreti in zopet z novega dezidati, ali pa ga vsaj zelo močno zvezati. Kje dobiti penězov? Kolikor je v naši občini zidanih hiš, vse so več ali manj poškodovane. Najbolj poškodovana je hiša gospoda davkarja, takó, da se je moral s svojo družino izseliti iz nje. Zelo poškodovane so tudi hiše g. L. Rusa in D. Dereanija, v katerih se tudi nihče ne upa prenočevati. V naši mali občini je vsega skupaj nad 11.000 gld. škode, kakor je dognala komisija, ki je v pretečenem tednu cenila škodo pri posameznih hišah in tolažila občane, češ, da se smejo nadejati kake podpore. — Občina Prevoje prosi in pričakuje, da bi se tolažilne besede teh mož, kolikor toliko tudi uresničile.

V Ljubljani, 9. maja.

Liberalci in papež. Vsi nemškoliberalni listi se sedaj grozno hudujejo, da je papežev nuncij potujoč po Ogerskem skušal nekaj vplivati na ogersko notranjo politiko. Nuncijevo postopanje je bilo celo še precej naravno, kajti šlo je le za zakonodajo, ki se tiče cerkvenih stvari. To je krika po liberalnem časopisju zaradi vmešavanja Vatikana v ogerske notranje stvari. Piše se mnogo o tem, kako je Vatikan nasproten avstro-ogerski državi. Vse drugače so liberalci sodili o papeževem vmešavanju v avstr. jeke notranje stvari, ko je kardinal grof Schönborn šel prosit papeža, da bi obsodil počenjanje krščanskih socijalistov na Dunaji. Tedaj so vsi liberalci skoro brez izjeme le izražali želje, da bi Sel. ubornovo potovanje v Rim ne bilo brez

vspeha in da bi papež z močno roko bil posegel v avstrijske notranje stvari. Želeli so zlasti, da se to zgodi že pred dunajskimi občinskimi volitvami. Nemški liberalci bi menda radi, da bi Vatikan le zanje hodil po kostanj v ogenj, drugače naj bi pa molčal.

Odločba proti poljščini. Sedaj je edenkrat vlada zadela s svojim tolmačenjem narodne jednako pravnosti Poljake. Pri nekem shodu v Črnovicah vladni zastopnik ni pustil govornikom, da bi poljski govorili. Proti temu so se pritožili na vlado, ki je odločila, da poljščina ni v Bukovini v deželi navadni jezik in po ustavi se od uradnikov more zahtevati le znanje v deželi navadnih jezikov. Poljaki so jako nevoljni s to odločbo, ker je v Bukovini nad 30.000 Poljakov. Mi se pri tej priložnosti moramo pač vprašati, kako da je nemščina na Kranjskem deželni jezik, ko je vender v naši deželi še manj Nemcev? Mi privoščimo našim Nemcem narodno enakopravnost, a želimo jo pa tudi za Slovence.

Kalnoky in Banffy. Pred par dnevi so vsi klerikalni listi grozno udrihali po Banffyju in Kalnokyja povzdigovali v sedmo n. bo. Sedaj se pa že za Banffyja več toliko ne brigajo, temveč udrihajo po Kalnokyju zaradi njegovega pisma Banffyju, v katerem je on priznal, da je Agliardi prestopil dovoljene meje, zlasti da je pustil, da se je to pismo prečitelo v zbornici poslancev. Poslednje jih najbrž zaradi tega tako jezi, ker so že za gotovo mislili, da bode Banffy moral odstopiti zaradi tega, ker je vso stvar spravil v javnost. Sedaj je pa ogerski ministerski predsednik se vsaj nekoliko opral. Dognalo je, da se je v glavni stvari on strinjal z grofom Kalnokyjem in da je nekoliko bil opravičen tako govoriti, kakor je govoril. Ob enem je pa prišla v težave še avstrijska vlada, ker sta se v državnem zboru o tej stvari stavili že dve interpelaciji. Najtežje je stališče grofa Kalnokyja. V ogerski delegaciji ga utegnejo prijemati liberalci, kar je Banffyja skušal onemogočiti, v avstrijski pa klerikalci, ker se je po postopanju nuncijevega izrazil, kakor jim ne ugaja. Zaradi tega ni prav verjetno, da bi Kalnoky bil še dolgo minister unanjih stvari.

Predloga proti prekucuhom. Šele včeraj je nemški drž. zbor jel razpravljati o tej zadevi. Predvčeraj je državni zbor razpravljal jedino o verifikaciji nekaterih volitev. Pri tem se je pa pripetila ta zanimivost, da je zavrgel volitev narodnega liberalca Böttcherja, ki je bil predsednik odseka za predlogo proti prekucuhom. Osoda predloge proti prekucuhom je pa odvisna od tega, če se protestantski konservativci in katoliški centrum sporazumijo ali ne.

Mir v vzhodni Aziji. Japonci so nekoliko odjenjali. Pustili so Kitajcem polotok Liao-Ting, na katerem je Port Artur. Toliko vspeha je imelo rusko ugovarjanje. Zaradi tega pa Japonci dobe 10 milijonov funtov sterlingov odškodnine več. Kitajski cesar je mir že potrdil in s tem je menda stvar poravnana.

Dopisi.

Iz Velenja, 5. maja. (Slovó gospoda Ivana Resmana, tukajšnjega postaje načelnika) Sinoč smo imeli v gostilni g. Ježovnika odhodni banket v čast našemu po vsem Slovenskem dobro znanemu Resmanu, ki se ta teden preseli v Zalog. Samo dve leti je bival mej nami in sedaj, ko se loči od nas, ostavlja za seboj spomin odločnega, jeklenega, čistega narodnjaka. Kolikor mu je dopuščala služba, posvečaval je tudi v Šaleški dolini ves prosti čas probujanju narodne zavesti in vsi rodoljubi čutimo, da smo izgubili za naš kraj zvestega in zanesljivega sodelnika. Prijatelji pa izgubljamo v našem Ivanu odkritosrčnega tovariša. Vse te misli izražali so vsi govorniki v svojih napitnicah. Mej zdraviciami peval je pevski zbor in skladatelj Korun-Koželjski produciral se je na citrah. Gostje se bili iz Velenja, Šoštanj, Št. Ilja, iz Škal in jeden gospod iz Ljubljane. Videli smo sicer marsikoga, ki ga ni bilo, no gosp. Resman je lahko prepričan, da če prav nas ni bilo veliko, a „bili smo ljudi“ — sami prijatelji in čestitelji njegovi. Na njegovo novo štacijo spremlja ga hvaležnost rodoljubov Šaleških za tako izdatno sotrudištvo, spremljajo ga naše srčne želje, da bi ga Bog še mnogo mnogo let ohranil zdravega, čilega srečnega v družbi njegove odlične rodoljubne gospe soproge Pavline! . . . Velenjski in Šoštanjski nemčurčki, katerih seme še ni čisto izumrlo, manejo si baje na tihem roke od samega veselja, da odhaja od nas g. Resman. Moramo jim že skaliti kar a priori to

prerano veselje. Vsled odhoda in po odhodu gosp. Resmana seveda niti nemškutarji niti razni polovičarji in mlačniki ne bodo prišli do merodajne veljave v naši dolini. Odločno-narodni kurs ostane tudi zanaprej! „Der Kurs bleibt der alte“. Amen.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 9. maja.

Občinski svet ljubljanski imel je danes opo-ludne izredno sejo. Otvorivši sejo naglasil je župan Grasselli, da je dolžnost mestnega zastopa, da se na najvišjem mestu najudaneje zahvali za obisk Njega Veličanstva, ki je prebivalstvo naše uteli in mu dat novega zaupanja v bodočnost, ob enem pa zagotovilo, da v bedi naši smemo računati na izdatno pomoč. Govornik pozval je mestni zastop, naj se z njim zjedini v klicu: „Slava njega Veličanstvu!“ Občinski svetovalci, ki so nagovor gospoda župana stoje poslušali, zaklicali so trikrat navdušeno: „Slava!“

Prestopivši na dnevni red stavil je obč. svet. Hribar nujni predlog glede 25letnega davčnega oproščenja za nove in prezidane hiše v Ljubljani ter ga nekako tako-le utemeljil:

V seji poslanske zbornice dne 4. t. m. bil je po nasvetu proračunskega odseka sprejet predlog, s katerim se vlada pozivlje, da čim prej ko mogoče predloži zakonski načrt, s katerim se dovoli 25letno davčno oproščenje za vse one nove stavbe v Ljubljani in okoli nje ležečih okrajih, katere se postavijo na mesto po potresu uničenih objektov. Ker je finančni minister obljubil v kratkem odzvati se temu pozivu, bati se je, da postane ta nasvet, ki ni posebno ugoden za Ljubljano in nje nujno oporavljenje od pretrpelega udara, v kratkem zakon. Zato se moramo, dokler je še čas, oglasiti, da dosežemo pri podrobni razpravi dotičnega zakonskega načrta v poslanski zbornici ugodnejših, mojemu prvotnemu predlogu odgovarjajočih določb o 25letni davčni oprostitvi. S 25letno davčno oprostitvijo samo od onih novih poslopij, ki se postavijo tje, kjer so stala stara, vsled potresa poškodovana poslopja, ne bilo bi Ljubljani pomagano tako, kakor je država v teh žalostnih izrednih razmerah pomagati jej dolžna. Pred vsem bi samo taka oprostitve ovirala regulacijo mesta, ker marsikateri hišni posestnik, čegar hiša stoji na prostoru, ki bi po regulacijskem načrtu moral v bodoče nezazidan ostati, ne bode hotel tega prostora, kateri jedini mu daje do-broto 25letne davčne oprostitve, prodati. Ko bi pa novi stavbeni red za vojvodino Kranjsko, ki se izdeluje in ki utegne v kratkem zakon postati, mestni občini dal pravice za primerno odškodnino tak prostor vzeti posestnikom po sili, godila bi se temu velika krivica, ker bi za poslopje, katero bi sezidano bilo na kakem drugem prostoru, ne užival 25letne davčne oprostitve. Ne glede na ta dva razloga, govori pa za premembo v državnem zboru sprejetega pravila tudi ozir na žalostne trgovske in obrtne razmere, katere so vsled potresa nastale v Ljubljani. Odpomoči bi se jim pred vsem dalo s podpiranjem stavbene podjetnosti, katera bi večji denarni promet spravila v mesto. — Tudi mora tu merodajen biti ozir na mestno stanovništvo, kateremu se mora iz ljudoljubnih in zdravstvenih ozirov omogočiti, da se kar najpreje vrne iz barak in šotorov v redna bivališča. Vse to more se doseči pa le takrat, ako se 25letna davčna oprostitve preveč ne utesni. To sem nameraval jaz s prvotnim svojim predlogom, ki meri na to, da se 25letna davčna oprostitve dovoli za vse nove stavbe brez izjeme, ako se sezidajo v Ljubljani v dobi od 1. maja t. l. do 31. decembra 1900 in tako spremembo zakonskega načrta, ki bode državnemu zboru v kratkem predložen, moramo zahtevati. Finančna uprava bode vanjo tem laglje privolila, ker na ta način odstopi Ljubljani nekaj, kar doslej uživala ni in ker bode gotovo sama priznala, da je tak raztegnitev davčne oprostitve zagotovi za bodočnost veliko število obdačevalnih objektov, katerih bi sicer ne nastalo. Ker pa je periculum in mora, predlagam: Slavni mestni zbor skleni: 1.) Njegova ekscelencija gospod finančni minister se potom visoke c. kr. deželne vlade z obrazloženo vlogo naprosi, da v zakonski načrt, kateri bode predložil zbornici poslancev, sprejme 25letno davčno oprostitve za vsa nova poslopja, ki se sezidajo v Ljubljani v dobi od 1. maja 1895 do 31. decembra 1900. 2.) Jednaka prošnja pošlje naj se zbornici poslancev na Dunaju.

Občinski svet. dr. vitez Bleiweis podpira prav toplo ta predlog posebno z ozirom na to, ker mnogim hišnim posestnikom vsled regulacije mesta ne bode več mogoče svojih hiš zidati na onem mestu, kjer so stale doslej in kateri bi torej ne uživali dobrote davčnega oproščenja. To pa bi bila za nje prehuda kazen. Naj bi torej tudi deželna vlada ta predlog na pristojnem mestu dobrohotno podpirala. Obč. svet. Trček želi, naj bi se davčno oproščenje raztegnilo na vse hiše, ki se gradijo do leta 1905 in pa tudi na one, ki se že gradijo, pa še niso dodelane. Ko je predlagatelj Hribar naglasil, da gospoda Trčka predlogi segajo precej daleč in da je malo upanja, da bi se take ugodnosti dale doseči, vzprejel je občinski svet skoraj soglasno nujni predlog obč. svet. Hribarja.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. maja.

— (Cesar v Ljubljani.) Naj priobčimo še nekatere podrobnosti o cesarjevem obisku. Ogledovanje notranjih prostorov deželne bolnice ni bilo v programu, ker je nevarno hoditi po njenih razrušenih prostorih. A ko je cesar vsekako hotel videti poškodbe, peljal je poročevalec dr. Vošnjak po dogovoru z deželnim predsednikom cesarja s spremstvom pri spodnjih vratih v hišo in po koridoru in zelo poškodovanih stopnicah v prvo nadstropje, kjer se je cesar začudil silnim poškodbam in poročevalca natanko izpraševal, kateri sunki so bili najhujši, kako dolgo so trajali, kako je bilo z bolniki in z blaznimi, kaj bo zdaj s poslopjem itd. Na povratku stopil je cesar tudi v kuhinjo, kjer se še kuha, čeprav je podrta in pohvalil sestre, da še poslušajo v teh nevarnih prostorih. V baraki za ginekološki oddelek je cesar, ko je zagledal svojo podobo na steni, radostno vzkliknil: „O, moj portrét!“ V oddelku za očiščne je cesar vprašal, ali je tudi na Kranjskem egiptovska očesna bolezen in dostavil, da je v nekaterih ogerskih komitatih zelo razširjena in da se mladeniči nalašč okužijo, da bi bili vojaščine prosti, toda to se jim ne posreči, ker se oddajo v vojaške bolnice. Dr. Vošnjak je na to omenil, da se naši mladeniči vojaške službe ne boje, mnogi se je celo veselijo. Sploh je cesar bil zelo priljuden in zgovoren in se je za vsako stvar zanimal. Veselilo ga je slišati, da je nova bolnica že skoraj dozidana in da bodo v jeseni že vsi bolniki tam spravljani. V bolnici za silo, katere prostori so cesarju prav ugajali, so ga tudi pričakovali poročevalec dež. odbora dr. Vošnjak, vodja dr. Valenta in oskrbnik Kremžar. Prav ginljiv prizor je bil ko je cesar šel iz medicinskega oddelka mimo sobice, kjer je zrušena kapelica urejena in so bila odprta vrata, da je vstopil, pokleknil pred oltarjem in šele po storjeni kratki molitvi nadaljeval svojo pot.

— (Ugodna prilika.) Ker se podereta oba trakta hiše „Glasbene Matice“, se prodajo po nizki ceni okna, vrata, peči, štedilniki itd. Kdor želi izkoristiti to ugodno priliko, naj se oglasi v popoldanskih urah v hiši „Glasbene Matice“ v Gospodskih ulicah.

— (Nova stavbinska firma v Ljubljani.) Inženir B. Bořkovec in arhitekt O. Dvořak, ki sta v Pragi že izvršila velika stavbinska dela, sta pridobila za Ljubljano koncesijo za stavbeno podjetništvo in odprla svoj tehniški biró, kakor je razvidno iz današnjega inserata. Priporočamo torej to firmo vsem, ki bodo potrebovali za zgradbo novih hiš izkušenih in po pravičnih cenah delujočih stavbinskih veščakov.

— (Na včerašnji semenj) se je prignalo 139 konj in volov, 55 krav in 5 telet, skupaj 199 glav. Kupčija je bila na tem drugem semnju tega tedna splošno srednja; zunanega kupca ni bilo, in so samo domačini med seboj kupčevali.

— („Kasimir, komme Civilspital! Gusti“.) Predsinočnim bili so na vseh ljubljanskih voglih nabiti beli plakati s tem misterioznim napisom. Ljudje so kar trepetali radovednosti in izpraševali, kaj to pomeni. Tudi visoka gosposka je bila v skrbeh. Na javno varnost pazeči faktorji so stikali glavé in ugibali, kaj je s tem pozivom. Jedni so mislili, da je to dogovorjeno znamenje za iredentovce ali anarhiste, drugi so zatrjevali, da je to „tatarski jezik“. Zavladala je občna nervoznost, ki se še sedaj ni podela. In vender je vsa ta navidezna skrivnostna stvar jako vsakdanja. Mestna policija jo je hitro razkrila in v pomirjenje razburjenih duhov jo hočemo priobčiti. Pred nekaj časom se je mestna policija seznanila z eksotičnim gospodom, ki sliši na ime Kazimir Sulkiwicz. Mož je Poljak po rodu, po svojem poklicu pa knjigovodja. Ko ga je policija zaradi postopanja aretovala, je iz umevnih razlogov preiskala tudi njegove žepe, a denarja ni bilo v njih nič. Vrli mož ni premogel krajcarja. Ker je bil že slučaj posredoval, da se je seznanil s policijo, je zahteval, naj se mu na troške njegove občine posodi vsaj toliko, da se pelje v Gradec k svoji nevesti. Magistrat ni tej želji takoj ustregel, nego g. Kazimira poslal najprej v dež bolnico k — dr. Gregoriču. Iz bolnice je Kazimir pridno dopisoval svoji nevesti. Ko je pred nekaj dnevi zapustil bolnico, oglašil se je zaradi „posojila“ zopet na magistratu, kjer pa so mu rekli, naj prinese iz bolnice dokaz glede svoje domovinske pristojnosti, češ, da mu samo na njega poetično ime ne kaže kaj kreditirati. Predno

je pa g. Kazimir ta dokaz prinesel, pribili so se na voglih vseh hiš rečeni plakati. Mestni policiji se je koj dozdevalo, da je klic „Kasimir, komme Civilspital — Gusti“ prej vzdih skrbnega ljubečega srca, nego znamenje mejnarodnih tatov, in spomnila se je rečenega pacienta dr. Gregoriča. Poslala je dva detektiva v bolnico poizvedovat, jeli se je tam oglašila kaka „Gusti“. Jeden detektivov je ostal pred hišo, drugi je šel v bolniško pisarno, kjer se mu je povedalo, da sta bili tam dve dami, ki sta naročili, naj pride Kazimir Sulkiwicz, ako se oglasi, k njima v hotel „Pri slonu“ sobna številka 8. Predno pa se je detektiv še vrnil, je tovariš njegov zagledal nekam znanega gospoda in ga prijazno poklical: Herr Kasimir! Ogovorjenec se je takoj odzval. Bil je g. Kazimir Sulkiwicz. Povedalo se mu je, kaj in kako in galantni Kazimir je drage volje šel z detektivoma k „slonu“, iskat oni dve dami. Policija se je hotela na vsak način prepričati, sta-li oni dve naročili in dali prilepiti senzacionalni plakat in je li bil namenjen temu Kazimirju. Gospodu Kazimirju pa se je za denar bolj mudilo kakor za ljubečo nevesto. Vrnil se je po kratkem čakanju v spremstvu jednega detektivov v bolnico, da dobi ondu potrebni izkaz o svoji pristojnosti, drugi detektiv pa je čakal še dalje „Pri slonu“. Ko sta prišli pričakovani dami, gospodična Avgusta Petkovšek in nje sorodnica, ju je detektiv na delikaten način izpraševal o stvari in dobil popolno zadovoljivo pojasnilo. Dami sta priznali, da sta prišli iskat izgubljenega ženina Kazimirja, na kar je detektiv bahato pripomnil, da ga je on že našel. Nevesta, vsa presenečena, ni hotela verjeti in je izrekla svoj dvom, jeli detektiv našel tudi pravega Kazimirja — v tem hipu se je vrnil Kazimir. Nevesta je vsa ginjena spoznala, da je pravi. Nje spremljevalka je naglo odprla solučnik, Kazimir in Gusti sta se objela in za solučnikom, topeč se same sreče poljubovala, detektiv pa poslovivši se je z opravičenim ponosom pripomnil: Sedaj vidite, da policija ne najde samo porednih zlikovcev, nego celo — izgubljene zaročence!

— (Gradba ceste.) V logaški okraj je odšlo te dni 40 prisiljenecv iz ljubljanske prisilne delavnice, da bodo pomagali pri gradbi ceste iz Rovt v Žire.

— (Nesreča.) Dne 6. t. m. šel je Jakob Lapornik, posestnik v Razborju pri Zidanem mostu, s hlapci v hosto neko smreko podirati. O poldnevu je bilo drevo že „nagnáno“, ko dojde 8letni sinek k obedu vabit. Mej podiranjem se drevo ovali na kraj, kjer so delavci z otroci stali in omahne. Mej splošnim begom spodtakne se dečko in pade, smreka ga zadene in mu zmečka glavo.

— (Poskuševalni vinograd) bode napravila država pri Sv. Miklavžu v občini okolica Šmarje. Vzela je v to svrhu od štirih posestnikov v najem za 12 let blizu 3 orale vinogradov.

— (Štrajk v Velenju.) Dne 29. m. m. začeti štrajk velenjskih premogarjev je končan. V tork so se vsi štrajkujoči premogarji zopet dela lotili, ker so se nastale diference med njimi in lastnikom premogokopa iz lepa poravnale.

— (Imenovanja.) Poštni komisar v Brnu, dr. Rudolf Pospíšil, je imenovan poštним tajnikom pri poštнем in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu. Računski revident pri finančnem ravnateljstvu v Trstu, Štefan Bajc, je imenovan računskim svetnikom pri istem uradu.

— (Nova tovarna v Trstu.) Dunajski kreditni zavod je dobil dovoljenje, da ustanovi v Trstu tovarno za izdelovanje linoleja (snovi za omete, izdelanje bombaža, lanenega olja in kovine.) Tovarni bode ime: „Prva avstrijska tovarna linoleja s sedežem v Trstu“.

— (Izgredi v Gradežu.) Benediktinec Tognou je te dni obiskal svoj rojstni kraj Gradež. Prebivalstvo mu je prirejalo velike ovacije. Ker je Tognou izostal dlje, nego mu je bilo dovoljeno, pozval ga je v soboto njegov predstojnik telegrafnim putem, naj se vrne v samostan. Gradežani so mislili, da sta tega kriva župnik in župan. Zbrali so se pred municipijem, pozdravili orožnike s kamni in demolirali občinsko pisarno. Lotili so se tudi carinske postaje in zlomili na županovem hrbtu nekaj palic. Orožniki so morali z orožjem v roki narediti mir. Aretovali so devet najhujših kričočev. Iz Gradeške je prišel okrajni komisar z večjim številom orožnikov, da vzdrži red v Gradežu.

— (Iz hrvatskega gledališča.) Bivši član in režiser slovenskega gledališča v Ljubljani gosp. Anić je te dni zopet nastopil na Zagrebškem gledališču v ulogi Armanda v „Dami s kamelijami“ in dosegel prav lep uspeh ter ga je občinstvo vzprejelo jako simpatično. Kritika konstatuje, da je g. Anić v času svoje odsotnosti lepo napredoval. V ulogi Margerite je prvokrat nastopila na zagrebškem odru gdca Sumovska. Tudi o njej se izraža kritika jako laskavo.

Brzojavke.

Dunaj 9. maja. V parlamentu je nastala akutno koalicijska kriza. Povod je interpelacija zaradi Agliardija. Vlada hoče v svojem odgovoru, ki se je danes določil v ministerskem svetu, levico in konservativce zavrniti pred delegacijo. Levica preti, da izstopi iz koalicije, če se ne zadovolji, v nasprotnem slučaju preti Dipaulijeva skupina z izstopom. Položaj je jako napet. Ravno se je sešel izvrševalni koalicijski odbor. Vlada mu je predložila besedilo odgovora. Izvrševalni odbor je sklenil, da naj se ne dopusti nobena debata.

Dunaj 9. maja. V današnji seji poslanske zbornice je Vošnjak interpeliral trgovinskega ministra glede zgradbe poštnega poslopja v Celju.

Dunaj 9. maja. Parlament je začel debato o osebnem dohodninskem davku.

Dunaj 9. maja. Minister Wurmbbrand je upravnemu svetu južne železnice sporočil zahvalo vlade za previdno uspešno in požrtvovalno pomoč po potresu prizadetemu ljubljanskemu prebivalstvu.

Dunaj 9. maja. Tyszkowski je umrl.

Celovec 9. maja. Pavel Rainer, prokurist pri firmi Mayer, je izginil. Kaže se, da je pri konkurzu Pleschintschnig v Slovenjem Gradci prišel ob velike svote in si sam končal življenje.

Umrli so v Ljubljani:

5. maja: Terezija Papula, narednikova hči, 8 mesecev, Travnjske ulice št. 2. — Helena Dolinar, kuharica, 73 let, Illova.

V deželni bolnici:

4. maja: Anton Jančar, prosjak, 46 let.

5. maja: Jakob Zamlu, ubožec, 70 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokrina v mm.
8. maja	7. zjutraj	737.9	9.6° C	sl. szh.	jasno	5.9
	2. popol.	737.1	15.6° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	737.9	12.6° C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 12.6°, za 0.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. maja 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	45	"
Avstrijska zlata renta	123	"	70	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	50	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	—	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	15	"
Avstro-ogerske bančne delnice	104	"	—	"
Kreditne delnice	8	"	10	"
London vista	122	"	25	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	67 1/2	"
20 mark	11	"	93	"
20 frankov	9	"	69 1/2	"
Italijanski bankovci	46	"	10	"
C. kr. cekini	5	"	73	"

Tužnega srca naznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je vsemogočni Bog k sebi poklical najinega iskreno ljubljenežnega sinčka

ADOLFA

v nežni dobi 13 mesecev in našo ljubo hčerko

MARTO

v 4. letu njene dōbe po mučni bolezni na oni srečnejši svet.

V Ljubljani, dné 9. maja 1895.

(621)

Zalujoči roditelji:

Franjo in Marija Jémec.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja, kateri so nam došli ob bolezni in smrti našega ljubljenežnega očeta, ozioroma tasta in deda, gospoda

dr. Karola Viditz-a

upokoj. c kr. višjega deželnega sodišča svetnika, za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za darovane vence izrekamo vsem znancem in prijateljem tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 9. maja 1895.

(620)

Zalujoča obitelj.

Pisarja

ki je slovenščine in nemščine popolnem zmožen, lepega obnašanja, zanesljiv in že vaje, vzprejme vsled smrti dosedanjega

Dr. Firbas

c. kr. notar v Brežicah.

(601—2)

Kose

najfinejše vrste, z lepoto napako za polovico cene in izbirek po 15 kr. komad pri (551—3)

F. Schröckenfux-u, Rossleiten, Gor. Avstr.

Fran Ks. Fins

okrožni sodravnih

(616—1)

stanuje sedaj na Kongresnem trgu („Narodna Tiskarna“) št. 12 pritlično.

Deček

13 do 15 let star, poštenih starišev, kateri je dovršil vsaj prvi gimnazijski razred z dobrim vspehom, vzprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri Josipu Šepetavcu v Idriji. (618—1)

Kupujete se :

(582—2)

zbirke rabljivih knjig, muzikalij in bakrorezov, tudi posamezna dragocena dela

Kuranda, knjigar, Gradec, Neugasse št. 1.

Novozidana vila.

Jednonadstropna vila z 9 sobami, s pritliko in vodnjakom, južna lega, s stolpom, s katerega je lep razgled, proti severu zaščiten z vinogradom, prav blizu Maribora na Dravi, 25 minut od južnega kolodvoza oddaljena, se pod ugodnimi plačilnimi pogoji na ceneje izproste roke proda ali pa za več let dá v najem. — Dopisi blagovolijo naj se poslati pod „Nova vila“ Gaisnerjevi anonimni ekspediciji v Mariboru. (588—2)

Ign. Fasching-a vdove ključavničarstvo

Poljanski nasip h. št. 8

Reich-ova hiša

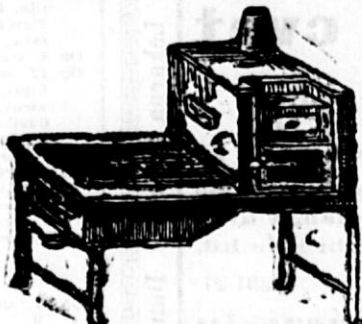
priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni.

Vnanja naročila se najhitreje izvršujejo. (340—11)

Stavbne materialije

strešna opeka, opeka za zidovja in za tlakanje,

gašeno in negašeno vapno,

roman- in portland-cement,

suh stavbni les in tramovi,

strešne latve, dile itd.

se dobé po ceni

(579—5)

na stavbišči stavbne tvrdke

Viljema Treo-ta

Marije Terezije cesta št. 10 v Ljubljani.

V torek dne 14. maja

dopoludne ob 9. uri

bode gospod Ivan Lininger iz Ljubljane svoje nekdanje Jakob Gašpari-jevo

posestvo

v Zelščeku nad Cerknico pri Rakeku

na lici mesta

prostovoljno prodajal.

To posestvo obstoji iz dveh hiš, kateri sta pripravi za vsako obrt, hleva, kovačije, kozolca, skednja, njiv in travnikov.

Prodalo se bode skupno ali pa po kosih. (562—3)

Prva žebljarska zadruga

v Kropi na Gorenjskem

ponuja vsem p. n. gg. trgovcem, podjetnikom, obrtnikom iz najboljšega železa solidno izdelane

žeblje, verige in drugo raznovrstno železnino, posebno za stavbe

po najnižji ceni.

(593—3)

Ceniki na zahtevo poštne prosto in zastoj.

Cement

železniške šine, storje za obijanje stropov

železo za vezi in traverze

železno, cinkasto in pocinkano ploščevino

kovanje za vrata in okna

sploh vse, kar se potrebuje za stavbe

priporočata po jako niskih cenah

(501-7)

STUPICA & MAL

trgovina z železnino in specerijskim blagom

Marije Terezije cesta št. 1, v Ljubljani.

Naznanilo.

Usojamo se častitemu p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da bodo naše

prodajalnice z delikatesami

ob nedeljah in praznikih v poletju, to je od 12. maja do vštetega 25. avgusta t. l., le do 12. ure opoludne odprte, popoludne pa popolnoma zaprte,

vsled česar naše častite naročnike prosimo, da si svoje potreščine od nas ob imenovanih dneh pravočasno preskrbeti blagovolijo. (617—1)

Z velespoštovanjem

Anton Stacul. Ivan Buzzolini. Marija Avanzo. Fran Prebil. Terezija Dežman.

Inžener B. Bořkovec & arhitekt O. Dvořak

stavbeno podjetništvo in tehnični birô v Pragi

sedaj v Ljubljani, hôtel „Pri slonu“

prevzema adaptacije, nove stavbe in prezidavanja ter jih izvršuje hitro in solidno po nizkih, nekarteliranih cenah, ter izvršuje vse v stroko inženerjev in arhitektov spadajoče stavbinske načrte v najkrajši dobi. (615—1)